

Kan den lempelige pengepolitik skabe ny krise i 2017?

I disse år bliver verdensøkonomien styret hårdt af centralbankerne – For eksempel Den Europæiske Centralbank, ECB, og den amerikanske, FED.

Crash eller ej?

Styringen har stået på siden finanskrisen, hvor verdensøkonomien kom i problemer, og hvor centralbankerne trådte til for at forsøge at undgå totalt kollaps. Centralbankerne hjalp verdensøkonomien på to måder: Først sænkede centralbankerne renterne til historisk lave niveauer, og derefter begyndte bankerne at opkøbe statsobligationer, for eksempel hos de lokale landes banker. Dermed fik bankerne kapital til at låne penge ud til virksomheder og forbrugere.

Begge metoder har til formål at sætte gang i økonomien.

Problemet er bare, at disse finanspolitiske lempelser stadig er i fuld gang snart ti år efter, at krisen satte ind – og intet tyder på, at lempelserne vil stoppe foreløbig, fordi verdensøkonomien stadig halter.

Ganske vist er den amerikanske centralbank stille og roligt ved at hæve renten, men det foregår usikkert og med små skridt af gangen. Den Europæiske Centralbank, ECB, tør endnu ikke at røre ved opkøbet af statsobligationer.

Brug for hjælp til den rette handelsplatform for dig? Chat med os

Sagen er, at centralbankerne aldrig før har haft så stor styring over økonomien, og ingen ved helt, hvad det kan betyde på længere sigt. Mange økonomer er meget bekymrede over, om centralbankernes metoder overhovedet bidrager til at gøre verdensøkonomien stærkere. I stedet frygter man, at de lave renter og de enorme opkøb af statsobligationer ikke har sat nævneværdigt gang i realøkonomien, men i stedet fører til et overophedet boligmarked og et skyhøjt aktiemarkedet. Begge dele kan medføre bobler og nye krak, der vil ryste verdensøkonomien.

Vigtige citater om finansøkonomien sagt og skrevet i 2016:

"Ultra-lave renter er gift for den finansielle stabilitet. De lave renter tvinger pensionister til at begrænse udgifterne, og de afskrækker de unge fra at spare op til alderdommen. De tvinger folk til at gøre risikable investeringer i stedet for at stimulere den økonomiske vækst. Det værste er, at de lave renter gradvist underminere personligt ansvar, og i stedet betyder, at fremtidige generationer er mere afhængige af finansielle programmer," *Paul H. Kupiec, skribent for The Wall Street Journal, tidligere direktør for Center for Financial Research ved Federal Deposit Insurance Corp., 22. maj 2016.*

"Centralbankerne har selv manøvreret sig ind i en situation, hvor de ikke længere har noget at stå i mod med, hvis vi får en ny afmatning af økonomien. For slet ikke at tale om en ny finanskrise", *Niels Bünemann, Finanskommentator og presserådgiver for ECB frem til 2014, i Notat, februar 2016.*

"Der er blandt mange centralbanker en stigende fornemmelse af, at pengepolitikken er overbelastet. Man kan ikke nå de økonomiske mål alene ved pengepolitik. Og det er vanskeligt for centralbankerne at levere på deres mandat: at have en

lav, men stabil inflation," *Lars Rohde, Danmarks nationalbankdirektør Lars Rohde, Magasinet Zetland, 17. maj 2016.*

"Centralbankerne har kastet sig ud i en række historiske, ganske vilde eksperimenter, de har skullet finde løsninger på stedet, og de har taget enorme risici [...] Meget er gået godt. Meget har endda været helt nødvendigt. Men nu virker eksperimentet ikke længere, og vi skal til at finde på nye løsninger," *økonomen Mohamed El-Erian skriver i sin bog "The Only Game in Town – Central Banks, Instability, and Avoiding the Next Collapse"*

"Lave renter i US har ledt til en eksplosion i dollarudlån over hele verden, især i emerging markets. Tal fra Bank of International Settlements viser, at der er over 9,7 trillioner dollars i denomineret lån uden for USA – det er en stigning fra 5,6 trillioner ved udgangen af 2008. Den stigende værdi af dollaren kan tvinge internationale lånere ind i en meget beskidt neddrosling. Der er mange måder hvorpå det kan udspilles. På grund af den samlede lånestørrelse kan man dog frygte en enorm rekyleffekt for USA og emerging markets.", *John Mauldin, skriver om økonomi i blandt andet Forbes og forfatter til bestselleren "How to Protect Your Savings from the Coming Crisis", Forbes, årskiftet 2015/16*

Brug for hjælp til den rette handelsplatform for dig? Chat med os

"Pludselige ændringer i opfattelsen af risici på de

finansielle markeder kombineret med lav markedslikviditet kan fortsat medføre kraftige fald i aktivpriserne og brandudsalg. Der bør udvises agtpågivenhed i forhold til det lave renteniveau, som kan lede til overdreven risikotagning og risikoillusion blandt låntagere og kreditinstitutter", *Det Systematiske Risikoråd, et råd nedsat af det danske folketing, pressemeddelelse, juni 2016*

"Centralbankerne har fået tilført kapital fra staten, men denne er kun i ringe grad blevet anvendt til at stimulere husholdningernes forbrug, investeringer og vækst. I stedet har bankerne forværret situationen efter finanslovgivningen blev liberaliseret.[...] Finanseringsselskabers lånegarantier – til støtte for virksomheders konkrete investeringer – er vokset kraftigt de seneste otte år. Men der er evidens for, at disse virksomheder har lånt penge og udnyttet de lave renteniveaur ikke for at investere, men for at købe egne værdipapirer tilbage eller handle med aktier på børsen – med en brat stigning i finansielle transaktioner, kapitalisering af markedet og finansprofit til følge. Dette er et resultat af, at finanssektoren blev dereguleret [...] Risikoen for en ny finanskriser kan ikke udelukkes," *Noralf Veggeland er professor i offentlig politik ved Høyskolen i Lillehammer, Dagbladet Information 7. marts 2016.*

"Langvarige lave renter skaber risiko for bobler i finansielle ejendele. Kursene på statsobligasjoner er strukket langt, det samme gælder ejendomspriserne flere steder. Historiske erfaringer tilsiger, at dette kan resultere i dybe nedturer," *Øystein Dørum cheføkonom i DNB Markets.*

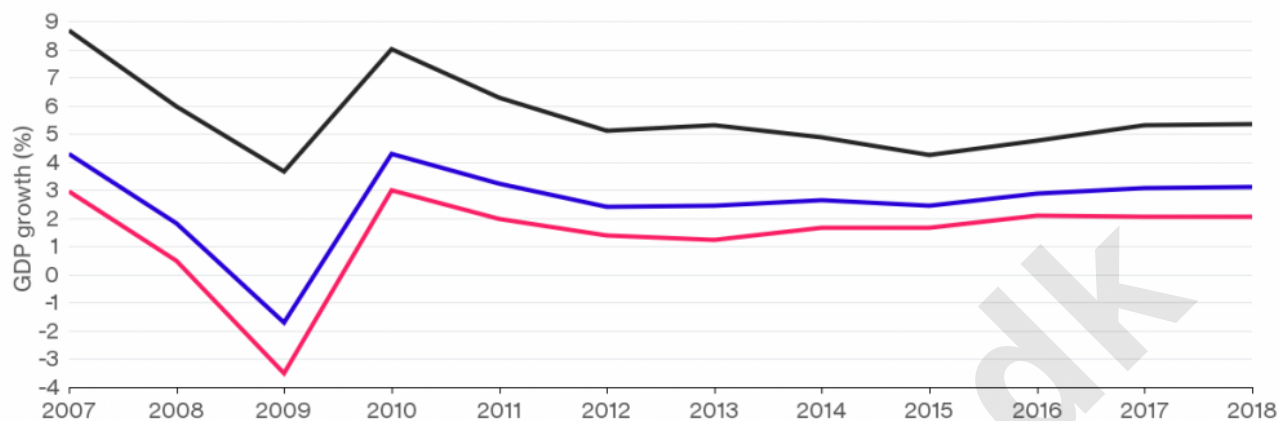
Vi har opsummeret tre vigtige emner og fundet tankevækkende citater frem fra eksperter i årets løb:

- Vil Kinas økonomi kollapse i 2017?
- Vil politisk uro føre til økonomisk krise i 2017?
- Vil den lempelige finanspolitik føre til krise i 2017?
- 2017 bliver et skelsættende år for økonomien

The Underwhelming World Economy

GDP growth is stuck in low gear, seven years after the global recession.

■ World ■ High-income countries ■ Developing countries

Source: World Bank Group

Bloomberg

Den globale vækst svigter